

การทดสอบสมมติฐาน และการอภิปรายผล

การทดสอบสมมติฐาน

ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ตามสมมติฐานต่าง ๆ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้พิจารณาลักษณะข้อมูลทั่ว ๆ ไปแล้วพบว่าลักษณะของข้อมูลมีการกระจายเป็นกลุ่มย่อยมากเกินไป ทำให้ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติแบบไคสแควร์ (Chi-Square) ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น เพื่อเป็นการขจัดปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงใช้วิธีรวมกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน

สมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการทดสอบสมมติฐานทั้ง 10 ข้อ โดยใช้การทดสอบสมมติฐานทางสถิติเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยการใช้ค่า Chi-Square ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 นั่นคือ ถ้าค่าได้มากกว่า 0.05 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่ถ้าค่าที่ได้ต่ำกว่า 0.05 หรือ 0.05 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานมีดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 1 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับเพศ ในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ต้องการพิสูจน์ว่า เพศจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูหรือไม่ เพราะว่าการศึกษาในวิทยาลัยครู โดยเฉพาะสายครุศาสตร์ส่วนมากจะมีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เนื่องจากมีบุคลิกที่เหมาะสมกับอาชีพครู ดังนั้นจึงต้องการทดสอบดูว่าเป็นจริงหรือไม่

ตารางที่ 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	เพศ	
	ชาย	หญิง
เพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู	69.6 (71)	60.4 (180)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	30.4 (31)	39.6 (118)
รวม	100.0 (102)	100.0 (298)

$$\text{Chi-Square} = 2.75473 \quad \text{d.f.} = 1 \quad P < .05$$

จากตารางที่ 29 แสดงว่า นักศึกษาชายเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูเพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 69.6 ในขณะที่เพศหญิงเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 60.4 ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย แต่เมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับเพศ

สมมติฐานข้อที่ 2 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับภูมิลำเนา ในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ต้องการพิสูจน์ว่า ภูมิลำเนาจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูหรือไม่ เพราะการที่มีภูมิลำเนาในเขตที่ใกล้กับวิทยาลัยครู จะทำให้ได้รับความสะดวกสบายหลายด้าน ดังนั้นจึงต้องการพิสูจน์ว่าเป็นจริงหรือไม่

ตารางที่ 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลำเนากับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	ภูมิลำเนา		
	ในเขตเทศบาล	ในเขตสุขาภิบาล	นอกเขตเทศบาล และนอกเขตสุขาภิบาล
เพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู	59.5 (47)	57.5 (46)	65.6 (158)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	40.5 (32)	42.5 (34)	34.2 (83)
รวม	100.0 (79)	100.0 (80)	100.0 (241)

$$\text{Chi-Square} = 2.11594 \quad \text{d.f.} = 2 \quad P < .05$$

จากตารางที่ 30 แสดงว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลและนอกเขตสุขาภิบาล เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูเพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 65.6 ในขณะที่นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตสุขาภิบาลเลือก คิดเป็นร้อยละ 57.5 พิจารณาแล้วจะแตกต่างกัน และเมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้คือการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับภูมิลำเนา

สมมติฐานข้อที่ 3 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ต้องการพิสูจน์ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูหรือไม่ เพราะถ้านักศึกษามีผลการเรียนดีหรือปานกลางจะทำให้เรียนจบตามหลักสูตรและสามารถนำเอาวิชาความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ จึงต้องการทดสอบดูว่าเป็นจริงหรือไม่

ตารางที่ 31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	ต่ำ	ปานกลาง
เพราะชอบและต้องการจะเรียนในวิทยาลัยครู	58.5 (114)	66.8 (137)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	41.4 (81)	33.2 (68)
รวม	100.0 (195)	100.0 (205)

$$\text{Chi-Square} = 2.99367 \quad \text{d.f.} = 1 \quad P < .05$$

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 3 ระดับคือ ต่ำกว่า 2.50 (ต่ำกว่า 60%) ระหว่าง 2.50-2.99 (60-79%) และ 3.00 ขึ้นไป (80% ขึ้นไป) แต่ปรากฏว่านักศึกษาที่มีคะแนน 3.00 ขึ้นไป (80% ขึ้นไป) มีจำนวนน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้รวมผู้มีคะแนนสูงเข้ากับผู้มีคะแนนปานกลาง

จากตารางที่ 31 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูเพราะชอบและต้องการจะเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 66.8 ในขณะที่นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเลือก คิดเป็นร้อยละ 58.5 เมื่อพิจารณาแล้วมีความแตกต่างกัน และเมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูที่ขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมมติฐานข้อที่ 4 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับกลุ่มเพื่อน ในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ต้องการพิสูจน์ว่า กลุ่มเพื่อนจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูหรือไม่ เพราะบุคคลที่อยู่ในวัยนี้ชอบยึดถือเพื่อนเป็นแนวทางปฏิบัติ และต้องการเป็นพรรคพวกเดียวกัน ดังนั้นจึงต้องการพิสูจน์ว่า นักศึกษาที่มีเพื่อนเลือกเข้าเรียนในวิทยาลัยครูจะเลือกตามหรือไม่

ตารางที่ 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนกับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	กลุ่มเพื่อน	
	เลือก	ไม่ได้เลือก
เพราะชอบและต้องการจะเรียนในวิทยาลัยครู	48.39 (15)	36.04 (133)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	51.61 (16)	63.96 (236)
รวม	100.00 (31)	100.00 (369)

Chi-Square = 2.79502   d.f. = 1   P < .05

จากตารางที่ 32 แสดงว่า นักศึกษาที่มีกลุ่มเพื่อนเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูคิดเป็นร้อยละ 48.39 ในขณะที่กลุ่มเพื่อนไม่ได้เลือกคิดเป็นร้อยละ 36.04 ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นความแตกต่างกัน และเมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับกลุ่มเพื่อน

สมมติฐานข้อที่ 5 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่เปิดสอน ในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ต้องการทดสอบดูว่า สาขาวิชาที่เปิดสอนจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาหรือไม่ เพราะการเปิดสอนหลายสาขาวิชามีผลทำให้นักศึกษามีโอกาสเลือกเรียนในสาขาวิชาที่ตนถนัด ดังนั้น จึงต้องการพิสูจน์ว่า นักศึกษาจะเลือกเพราะสาเหตุนี้จริงหรือไม่

ตารางที่ 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาที่เปิดสอนกับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	การเปิดสอนหลายสาขาวิชา	
	ใช่	ไม่ใช่
เพราะชอบและต้องการจะเรียนในวิทยาลัยครู	63.6 (131)	62.9 (110)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	36.4 (75)	37.1 (65)
รวม	100.0 (206)	100.0 (175)

Chi-Square = .02200   d.f. = 1   P < .05

จากตารางที่ 33 แสดงว่า การเปิดสอนหลายสาขาวิชาทำให้นักศึกษาเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู เพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 63.6 และไม่ใช่การเปิดสอนหลายสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 62.9 พิจารณาแล้วจะเห็นความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย เมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่เปิดสอน

สมมติฐานข้อที่ 6 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับอาชีพของบิดา-มารดา ในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ต้องการทดสอบดูว่า อาชีพของบิดา-มารดาจะมีส่วนสัมพันธ์กับการเลือกเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาหรือไม่ นั่นคือ หากนักศึกษามีบิดา-มารดามีอาชีพเกษตรกรหรือกรรมกร จะเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูมากกว่าบิดา-มารดามีอาชีพอื่นจริงหรือไม่ จึงต้องการทดสอบดู

ตารางที่ 34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพบิดากับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	อาชีพบิดา		
	เกษตรกรรม/ กรรมกร	ค้าขาย/ประกอบ ธุรกิจส่วนตัว	ลูกจ้างรัฐ, เอกชน/ ครู-อาจารย์
เพราะชอบและต้องการจะเรียน ในวิทยาลัยครู	64.9 (113)	64.4 (47)	57.7 (79)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	35.1 (61)	35.6 (26)	42.3 (58)
รวม	100.0 (174)	100.0 (73)	100.0 (137)

Chi-Square = 1.90398   d.f. = 2   P < .05

จากตารางที่ 34 แสดงว่า นักศึกษาที่มีบิดามีอาชีพเป็นเกษตรกรหรือกรรมกรเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู เพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 64.9 ในขณะที่นักศึกษาที่มีบิดามีอาชีพเป็นลูกจ้างรัฐ, เอกชนหรือครู-อาจารย์เลือก คิดเป็นร้อยละ 57.7 เมื่อพิจารณาแล้วเห็นความแตกต่างกัน เมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับอาชีพของบิดา

ในการวิเคราะห์อาชีพของบิดา-มารดา ผู้วิจัยได้แบ่งอาชีพบิดา-มารดาออกเป็น
รับจ้าง กรรมกร ข้อ 1, ทำนา ทำไร่ ทำสวน ข้อ 2, ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว ข้อ 3,
พนักงานบริษัท, รัฐวิสาหกิจ, เอกชน ข้อ 4, ครูอาจารย์ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ข้อ 5,
รับราชการทั่ว ๆ ไป ข้อ 6, ปรากฏว่าข้อมูลกระจายระเจ็ดกระจายทั่วไปเล็กน้อยมาก ไม่สามารถนำ
ไปวิเคราะห์ค่าไคสแควร์ได้ ผู้วิจัยจึงได้รวมกลุ่มที่มีคะแนนใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน คือเอากลุ่ม
ข้อ 1 และ ข้อ 2 เข้าเป็นอาชีพเกษตรกรรมหรือกรรมกร และเอาข้อ 4, ข้อ 5 และข้อ 3 รวม
กัน เป็นลูกจ้างของรัฐ, เอกชนหรือครู-อาจารย์

ตารางที่ 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพมารดากับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	อาชีพมารดา		
	เกษตรกรรม/ กรรมกร	ค้าขาย/ประกอบ ธุรกิจส่วนตัว	ลูกจ้างรัฐ, เอกชน/ ครู-อาจารย์
เพราะชอบและต้องการจะเรียน ในวิทยาลัยครู	64.8 (153)	61.3 (68)	56.3 (27)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	35.2 (83)	38.7 (43)	43.8 (21)
รวม	100.0 (236)	100.0 (111)	100.0 (48)

$$\text{Chi-Square} = 1.41023 \quad \text{d.f.} = 2 \quad P < .05$$

จากตารางที่ 35 แสดงว่า นักศึกษาที่มารดามีอาชีพเป็นเกษตรกรรมหรือกรรมกรเลือก
เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู เพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 64.8
ในขณะที่นักศึกษาที่มารดามีอาชีพเป็นลูกจ้างรัฐ, เอกชนหรือครู-อาจารย์เลือก คิดเป็นร้อยละ
56.3 พิจารณาแล้วเห็นความแตกต่างกันมาก เมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ
นัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่
ตั้งไว้ คือ การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับอาชีพของมารดา

สมมติฐานข้อที่ 7 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับรายได้ของบิดา-มารดา ในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ต้องการทดสอบดูว่า รายได้ของบิดา-มารดามีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าศึกษาต่อหรือไม่ นั่นคือ หากนักศึกษาที่บิดา-มารดามีรายได้ต่ำจะเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูเป็นจำนวนมาก เพราะว่าการเรียนในวิทยาลัยครูค่าใช้จ่ายไม่แพง จึงต้องการทดสอบว่าเป็นจริงหรือไม่

ตารางที่ 36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของบิดา-มารดากับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	รายได้ของบิดา-มารดา		
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
เพราะชอบและต้องการจะเรียน ในวิทยาลัยครู	66.3 (161)	57.5 (46)	56.0 (42)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	33.7 (82)	42.5 (34)	44.0 (33)
รวม	100.0 (243)	100.0 (80)	100.0 (75)

$$\text{Chi-Square} = 3.66913 \quad \text{d.f.} = 2 \quad P < .05$$

จากตารางที่ 36 แสดงว่า นักศึกษาที่มีบิดา-มารดามีรายได้ต่ำจะเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู เพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 66.3 ในขณะที่นักศึกษาที่บิดา-มารดามีรายได้สูงเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 56.0 พิจารณาแล้วมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย และเมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับรายได้ของบิดา-มารดา

สมมติฐานข้อที่ 8 การตัดสินใจเลือก เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับการศึกษาของบิดา-มารดา ในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ต้องการทดสอบดูว่า การศึกษาของบิดา-มารดามีความสัมพันธ์กับการเลือก เข้าศึกษาต่อหรือไม่ นั่นคือ หากบิดา-มารดามีการศึกษาต่ำ การประกอบอาชีพก็จะทำให้มีรายได้ไม่ค่อยดี โอกาสที่จะส่งบุตรหลานเรียนที่อื่นย่อมมีน้อย เนื่องจากค่าใช้จ่ายแพง และไม่สามารถที่จะให้ข้อมูลทางการศึกษาแก่บุตรหลานได้ ดังนั้นจึงต้องการพิสูจน์ว่าเป็นจริงหรือไม่ที่บิดา-มารดามีการศึกษาต่ำเป็นผลให้นักศึกษาเลือก เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

ตารางที่ 37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาศึกษาของบิดากับการเลือก เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือก เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	การศึกษาของบิดา		
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
เพราะชอบและต้องการจะเรียน ในวิทยาลัยครู	66.8 (151)	56.5 (39)	55.1 (49)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	33.2 (75)	43.5 (30)	44.9 (40)
รวม	100.0 (226)	100.0 (69)	100.0 (89)

$$\text{Chi-Square} = 4.92633 \quad \text{d.f.} = 2 \quad P < .05$$

จากตารางที่ 37 แสดงว่า นักศึกษาที่มีบิดามีการศึกษาต่ำจะเลือก เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู เพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 66.8 ในขณะที่นักศึกษาที่มีบิดามีการศึกษาสูงเลือก เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 55.1 พิจารณาแล้วมีความแตกต่างกัน และเมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ การตัดสินใจเลือก เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับการศึกษาของบิดา

ในวิเคราะห์ข้อนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ได้แก่ ระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ระดับปานกลาง ได้แก่ ระดับม.ศ.4-ม.ศ.6 (ป.วช.) หรือเทียบเท่า และระดับต่ำ ได้แก่ การศึกษามาคับดับ ตั้งแต่อ่านไม่ออกจนจบการศึกษามาคับดับ

ตารางที่ 38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษามารดากับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	การศึกษามารดา		
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
เพราะชอบและต้องการจะเรียน ในวิทยาลัยครู	64.4 (203)	60.5 (26)	51.4 (19)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	35.6 (112)	39.5 (17)	48.6 (18)
รวม	100.0 (315)	100.0 (43)	100.0 (37)

$$\text{Chi-Square} = 2.54041 \quad \text{d.f.} = 2 \quad P < .05$$

จากตารางที่ 38 แสดงว่า นักศึกษาที่มารดามีการศึกษาต่ำจะเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู เพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 64.4 ในขณะที่นักศึกษาที่มารดามีการศึกษาสูงเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูเพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 51.4 พิจารณาแล้วมีความแตกต่างกัน และเมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับการศึกษาของมารดา

สมมติฐานข้อที่ 9 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์ ในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ต้องการพิสูจน์ว่า เป้าประสงค์จะมีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูหรือไม่ นั่นคือ หากนักศึกษาเห็นด้วยกับเป้าประสงค์มาก นักศึกษาจึงเลือกเรียนในวิทยาลัยครูดังกล่าว จึงต้องการทดสอบดู

ตารางที่ 39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	เป้าประสงค์		
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
เพราะชอบและต้องการจะเรียน ในวิทยาลัยครู	47.0 (54)	69.1 (103)	69.1 (94)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	53.0 (61)	30.9 (46)	30.9 (42)
รวม	100.0 (115)	100.0 (149)	100.0 (136)

$$\text{Chi-Square} = 17.22378 \quad \text{d.f.} = 2 \quad P > .05$$

จากตารางที่ 39 แสดงว่า นักศึกษาที่เห็นด้วยกับเป้าประสงค์สูงจะเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู เพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 69.1 ในขณะที่นักศึกษาที่เห็นด้วยกับเป้าประสงค์ต่ำเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 47.0 พิจารณาแล้วเห็นความแตกต่างกันมาก เมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้คือการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูไม่ได้ขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์

ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับเป้าประสงค์และความเชื่อ เพื่อให้สามารถนำเอาข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าไคสแควร์ได้ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มระดับคะแนนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระดับต่ำ ตั้งแต่ระดับคะแนนต่ำกว่า 3.75 ลงไป ระดับปานกลางได้แก่ ระดับคะแนน 3.75-4.14 และระดับสูง ได้แก่ ระดับคะแนน 4.15-5.00

สมมติฐานข้อที่ 10 การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับความเชื่อ ในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ต้องการพิสูจน์ว่า ความเชื่อจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูหรือไม่ นั่นคือ หากนักศึกษาเห็นด้วยกับความเชื่อมาก จึงเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูดังกล่าว จึงต้องการทดสอบดู

ตารางที่ 40 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อกับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู	ความเชื่อ		
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
เพราะชอบและต้องการจะเรียน ในวิทยาลัยครู	45.7 (48)	67.8 (99)	69.8 (104)
เพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้	54.3 (57)	32.2 (47)	30.2 (45)
รวม	100.0 (105)	100.0 (146)	100.0 (149)

Chi-Square = 17.80196   d.f. = 2   P > .05

จากตารางที่ 40 แสดงว่า นักศึกษาที่เห็นด้วยกับความเชื่อสูงจะเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู เพราะชอบและต้องการเรียนในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 69.8 ในขณะที่นักศึกษาที่เห็นด้วยกับความเชื่อต่ำเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู คิดเป็นร้อยละ 45.7 จะเห็นถึงความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างความเชื่อสูงกับความเชื่อต่ำ แต่เมื่อนำไปทดสอบหาความสัมพันธ์ทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ $C.C5$ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเชื่อ

ตารางที่ 41 แสดงจำนวนร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเลือกและไม่เลือกประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนมาหลังจากจบการศึกษาแล้ว

ต้องการประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่เรียนมา	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	211	52.8
ไม่ต้องการ	189	47.2
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 41 แสดงว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการเลือกประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนมามีจำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 52.8 และไม่ต้องการเลือกประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนมา มีจำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2

ดังนั้น จากวัตถุประสงค์ข้อ 2, 3 สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีความต้องการประกอบอาชีพให้ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา มีถึง 211 คน จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย 400 คน และไม่ต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนมีจำนวน 189 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยพอสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับเพศ อธิบายได้ว่า ปัจจุบันนี้ไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชายก็มีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันในเรื่องต่าง ๆ จะเห็นว่าผู้ชายเป็นรัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดได้ ผู้หญิงก็เป็นได้เหมือนกัน เพราะสิ่งที่คำนึงถึงในปัจจุบันนี้คือความรู้ ความสามารถ ดังนั้นการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูโดยเฉพาะในสายครุศาสตร์ของนักศึกษาทั้งชายและหญิงเมื่อเลือกเข้าศึกษาแล้ว และเมื่อจบตามสาขาวิชาที่มีความต้องการที่จะประกอบอาชีพครูเท่าเทียมกัน ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นเฉพาะผู้หญิงที่เลือกเรียนและเลือกประกอบอาชีพครู เพราะฉะนั้นการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูและการเลือกประกอบอาชีพครูทั้งชายและหญิงจึงไม่แตกต่างกัน

จากการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาทฤษฎีการวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (อ้างจาก วัชรีย์ ทรัพย์มี, 2522) และทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ Holland ที่ว่า บุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน และบุคคลจะใช้วิธีการ 판단ตัดสินใจเลือกอาชีพโดยการวิเคราะห์ตนเองและวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน และจากงานวิจัยหลาย ๆ งานวิจัยที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 ซึ่งบางงานวิจัยก็ได้เป็นไปตามสมมติฐาน บางงานวิจัยก็ไม่ได้ตามสมมติฐาน เพราะแต่ละงานวิจัยใช้หลักสถิติแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง สถานที่และระยะเวลาแตกต่างกันออกไป ผลงานวิจัยออกมาจึงไม่เหมือนกัน

2. การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับภูมิลำเนา ในการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลของ Fran Parsons (อ้างจาก วัชรีย์ ทรัพย์มี, 2522: 15) ที่ว่า การใช้วิธีการ 판단ในการตัดสินใจเลือกอาชีพจะต้องวิเคราะห์กับสถานการณ์สิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นด้านความสามารถ ฐานะเศรษฐกิจ ตลอดจนภูมิลำเนาถิ่นที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกัน โดยผู้วิจัยได้เอาแนวคิดทฤษฎีนี้มาตั้งเป็นสมมติฐานในการวิจัยว่า การเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับภูมิลำเนา คือไม่ว่านักศึกษาจะมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล ในเขตสุขาภิบาลหรือนอกเขตเทศบาลและนอกเขตสุขาภิบาลต่างก็เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูเช่นกัน ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า การที่นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาทั้งในเขตเทศบาล ในเขตสุขาภิบาลหรือนอกเขตสุขาภิบาลจะเลือกเรียนในวิทยาลัยครู เพราะการเรียนในวิทยาลัยครูเสียค่าใช้จ่ายน้อย อีกอย่างไม่ต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนนาน และวิทยาลัยครูก็ตั้งกระจายอยู่ในส่วนท้องถิ่นใกล้กับภูมิลำเนาของตนเอง จึงทำให้สะดวกในการ

เรียนในวิทยาลัยครู ดังนั้น นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาล ในเขตสุขาภิบาล หรือนอกเขตเทศบาลและนอกเขตสุขาภิบาลจึงเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเก็จวลี นารักษาวงศ์ (2526: 107) ที่ว่า ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับแนวความคิดของเกรียง กิรติกร (2517: 19) ที่ว่า การศึกษาอาชีพครูเป็นที่นิยมของบุคคลในภูมิภาค เพราะประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีสภาพเศรษฐกิจและสังคมไม่สูง และอีกอย่างเรียนครูก็เสียค่าใช้จ่ายน้อย ใช้เวลาเรียน 2 ปี ก็สามารถประกอบอาชีพได้ และวิทยาลัยครูก็ตั้งกระจายอยู่ในส่วนภูมิภาค

3. การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการวิจัย อธิบายได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนปานกลางที่เลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู เพราะนักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์นี้โอกาสจะสำเร็จการศึกษามีมาก และโอกาสจะสอบเข้าปฏิบัติหน้าที่การงานตามสาขาวิชาที่เรียนมาก็สามารถเป็นไปได้ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับทฤษฎีลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ของ Frank Parsons ที่ว่า บุคคลจะเลือกอาชีพโดยมีการวิเคราะห์ตนเอง ซึ่งมีคุณสมบัติต่าง ๆ และองค์ประกอบของตนเองเข้าด้วยกัน คือ ความสามารถ สติปัญญา ถ้าบุคคลมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดีในสาขาวิชาใด มักจะเลือกอาชีพในแนวนั้น และโอกาสที่จะประสบความสำเร็จก็สูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชงศักดิ์ บุญธนาธรรม (2531) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีผลต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล สุนทรอาจารย์ (2534) พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการเลือกเรียนต่อสาขาวิศวกรรมศาสตร์ คือ ความสามารถทางการศึกษาของตนเอง

4. การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับกลุ่มเพื่อน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีกลุ่มเพื่อนเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู นักศึกษาก็จะเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูด้วยอย่างน้อยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อธิบายได้ว่า การที่นักศึกษาเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูครั้งนี้ จะเลือกตามเพื่อน เพราะเพื่อนจะให้คำแนะนำและอีกอย่างก็สนิทสนมกันมาตลอดในช่วงที่เรียน จึงอยากจะมีเพื่อนไว้คอยช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาและเป็นพรรคพวกเดียวกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวความคิดของ สุกัตรา สุภาพ (สุกัตรา สุภาพ, 2536: 60) ที่ว่า กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญมาก ซึ่งมักช่วยยัดเพื่อนเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้เพื่อนยอมรับและเป็นการแสดงความเป็นพวกเดียวกัน และสอดคล้องกับ ฌรงค์ เส็งประชา (2528: 57) ที่ว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้สิ่ง

ใหม่ ๆ ที่อาจไม่ได้รับจากครอบครัวหรือผู้ใหญ่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงศักดิ์ บุญนาธรรม (2531) พบว่า ความคาดหวังในการศึกษาต่อของเพื่อนสนิทมีผลต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียน และก็ตรงกับงานวิจัยของพรพิมล สุนทรอาจารย์ (2524) พบว่า ปัจจัยทางด้านอิทธิพลของบุคคลนัยสำคัญคือ เพื่อน มีอิทธิพลสูงที่สุดในการเลือกเรียนต่อสาขาวิศวกรรมศาสตร์

5. การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับสาขาที่เปิดสอน จากการวิจัย อธิบายได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูเพราะวิทยาลัยครูเปิดสอนหลายสาขาวิชา ทำให้นักศึกษามีโอกาสเลือกวิชาเอกเรียนตามความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของตนเอง เพราะเมื่อจบตามสาขาวิชาดังกล่าวจะสามารถนำไปปฏิบัติงานให้ตรงสายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมของ William W. Reeder (อ้างใน สุรพล กาญจนะจิตตรา, 2534: 29) ที่ว่า การที่บุคคลตัดสินใจกระทำอะไรลงไปขึ้นอยู่กับองค์ประกอบและปัจจัยหลายประการซึ่งเป็นแรงจูงใจในการกระทำไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง ซึ่งในที่นี้ การที่นักศึกษาตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู ก็เพราะวิทยาลัยเปิดสอนหลายสาขาทำให้เป็นองค์ประกอบหรือปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจเลือกในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ มั่นระวัง (2513: 53) พบว่า สาขาวิชาในระดับอุดมศึกษามีผลต่อการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพ

6. การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับอาชีพบิดา-มารดา จากการวิจัยอธิบายได้ว่า การที่นักศึกษามีบิดา-มารดามีอาชีพเกษตรกรหรือกรรมกร จะทำให้นักศึกษาเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากบิดา-มารดาของนักศึกษาจะมีอาชีพเป็นกรรมกร ทำไร่ ทำนา ทำสวน กันเป็นส่วนใหญ่ เศรษฐกิจของครอบครัวไม่ค่อยดี ไม่สามารถส่งให้บุตรหลานเรียนระดับสูง ๆ ได้เพราะค่าใช้จ่ายแพง นักศึกษาที่มีบิดา-มารดามีอาชีพเกษตรกรหรือกรรมกร จึงต้องเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู เพราะค่าใช้จ่ายไม่แพง อีกอย่างหนึ่งก็เป็นสถาบันที่ตั้งอยู่ใกล้บ้าน และเมื่อจบออกมาก็สามารถประกอบอาชีพตรงสาขาที่เรียนมา และการเรียนในวิทยาลัยครูก็ใช้ระยะเวลาไม่นาน และยังจะทำให้นักศึกษามีอาชีพที่ดีกว่าอาชีพของบิดา-มารดา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุมพล หนิมพานิช (2517: 166) พบว่าอาชีพของบิดา-มารดามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทธา (2513) พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับฐานะของครอบครัว และอาชีพของบิดามีความสำคัญอย่างสูงต่อโอกาสที่บุตรจะได้ศึกษาต่อ และงานวิจัยของพัชรินทร์ ปิยวนิชพงศ์ (2535: 66) พบว่า อาชีพบิดา-มารดามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุตรและสอดคล้องกับทฤษฎีการจัดช่วงชั้นทางสังคมของ Horton & Hunt (1972:

253) ที่ว่า อาชีพเป็นเกณฑ์ตัวชี้การจัดช่วงชั้นทางสังคมที่เห็นได้ชัด คือ การที่บุคคลมีอาชีพที่สังคมยกย่องก็มีโอกาสจะได้ดำรงตำแหน่งสูง ๆ

7. การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับรายได้ของบิดา-มารดา จากการวิจัย อธิบายได้ว่า นักศึกษาที่บิดา-มารดามีรายได้ต่ำจะเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการเรียนครูเสียค่าใช้จ่ายน้อย และใช้เวลาในการเรียนไม่นานก็จบออกมาประกอบอาชีพได้แล้ว อีกอย่างบิดา-มารดาของนักศึกษาส่วนมากจะมีอาชีพเกษตรกร มีรายได้ต่ำจึงไม่สามารถส่งบุตรหลานให้เรียนระดับสูง ๆ ได้ เพราะเสียค่าใช้จ่ายแพง จึงทำให้นักศึกษาเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูกันเป็นส่วนใหญ่

สอดคล้องกับทฤษฎีการจัดช่วงชั้นทางสังคมของ Horton & Hunt (1972: 253) ที่ว่า เกณฑ์ที่ใช้แบ่งการจัดช่วงชั้นทางสังคมที่สำคัญอันดับแรกคือ ความมั่งคั่งและรายได้ เพราะการที่บิดา-มารดาเป็นเจ้าของทรัพย์สินต่าง ๆ มีรายได้สูงจะถูกจัดให้อยู่ในสภาพทางสังคมระดับสูง และโอกาสที่จะส่งเสริมให้บุตรมีโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จในชีวิตและในด้านการศึกษาก็มีมากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชงศักดิ์ บุญธนาธรรม (2531) พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของบิดา-มารดามีผลต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนและตรงกับงานวิจัยของช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร (2523) พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของบิดามีผลต่อการศึกษาของบุตร

8. การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูขึ้นอยู่กับการศึกษาของบิดา-มารดา จากการวิจัย อธิบายได้ว่า นักศึกษาที่บิดา-มารดามีการศึกษาต่ำ จะเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากอาชีพครูเป็นอาชีพที่ยกย่องของคนในชนบท และอีกอย่างวิทยาลัยครูก็ตั้งกระจายอยู่ในส่วนภูมิภาค และที่สำคัญถ้าบิดา-มารดามีการศึกษาต่ำ ส่วนมากก็จะมีอาชีพเกษตรกรและกรรมกรเป็นส่วนใหญ่ เมื่อมีอาชีพดังกล่าวรายได้ที่ได้รับก็ค่อนข้างจะต่ำ เพราะมีอาชีพที่เกี่ยวกับการทำนา ทำไร่ ทำสวนอย่างเดียว โอกาสที่จะสนับสนุนให้บุตรหลานเรียนสายอื่นก็ลำบาก ดังนั้น นักศึกษาจึงเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการจัดช่วงชั้นทางสังคมของ Horton & Hunt (1972: 255) ที่ว่า การศึกษาเป็นตัวชี้วัดการจัดช่วงชั้นทางสังคม เพราะผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงย่อมมีฐานะทางสังคมที่แตกต่างกันออกไป ผู้มีการศึกษาสูงโอกาสที่จะดำรงตำแหน่งสูงในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ย่อมมีมากกว่า ซึ่งจะทำให้เขามีรายได้สูงตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ มารศรี กองเกตุ (2524) พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามีผลต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียนและสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษย์พิศรุติ วงศ์พิชธา (2513) ที่ว่า ระดับการศึกษาของบิดา-มารดามีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อของบุตร

9. การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูไม่ได้ขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์ อธิบายได้ว่า เนื่องจากปัจจุบันนี้นักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูเลือกเข้าเรียนอาจจะไม่ได้ตัดสินใจด้วยตนเอง หรือไม่ได้รักอาชีพในด้านนี้ ที่เลือกเข้าเรียนเพราะสอบเข้าเรียนที่อื่นไม่ได้ หรือเรียนครูเรียนง่ายกว่าเรียนด้านอื่น วิทยาลัยครูตั้งอยู่ตั้งอยู่ใกล้บ้าน ถูกเพื่อนชักชวนให้เรียนหรือเรียนเพราะไม่ทราบว่าจะไปเรียนอะไร ซึ่งไม่ได้มีจุดประสงค์ที่ต้องการจะประกอบอาชีพในด้านนี้โดยตรง แต่ก็ยังเลือกเรียนในวิทยาลัยครู จึงทำให้วิทยาลัยครูผลิตบุคลากรที่ไม่เหมาะสมจะเป็นแม่พิมพ์ พ่อพิมพ์ของชาติได้อย่างแท้จริง เพราะผู้เข้ามาเรียนครูอาศัยสถาบันเป็นที่พักพิงเรียนเพียงชั่วคราวเท่านั้น

จากการตั้งสมมติฐานข้อนี้ผู้วิจัยได้นำเอาทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม(อ้างในสุรพล กาญจนะจิตรา, 2534: 29) มาใช้เป็นแนวความคิดในการศึกษาที่ว่า การที่นักศึกษาเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูอาจจะขึ้นอยู่กับการณ์ที่นักศึกษาได้มีการวางจุดมุ่งหมายให้กับตัวเองไว้ว่า เมื่อจบจากวิทยาลัยครูแล้วจะเลือกประกอบอาชีพครูโดยตรง เพราะสามารถใช้วิชาความรู้ที่ได้มาเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมได้ และทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมที่ว่า การตัดสินใจและการกระทำของบุคคลขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเพียงอย่างเดียว และทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (1954) ที่ว่ามนุษย์มีความต้องการขั้นพื้นฐานที่เรียงจากความต่อน้อยไปหามาก เมื่อได้รับการตอบสนองจากความต่อนั้นขั้นหนึ่งแล้วก็จะผลักดันไปสู่ความต้องการขั้นต่าง ๆ ต่อไป และจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 บางงานวิจัยก็เป็นไปตามสมมติฐาน บางงานวิจัยก็ไม่เป็นไปตามสมมติฐานเพราะการใช้หลักสถิติแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง สถานที่และระยะเวลาที่แตกต่างกันออกไป ผลงานวิจัยออกมาจึงไม่เหมือนกัน

จากสมมติฐานข้อนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าความผิดพลาดเกิดจากการวัดตัวแปร เพราะการวัดตัวแปรที่เกี่ยวกับทัศนคติของมนุษย์วัดได้ยากมาก เนื่องจากผู้ตอบให้ข้อมูลไม่เป็นไปตามความจริง และอีกประเด็นผู้วิจัยจำกัดข้อเลือกให้ผู้ตอบมีน้อยเกินไป

10. การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครูไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเชื่อ อธิบายได้ว่าอาชีพครูในปัจจุบันนี้เป็นอาชีพที่ต้อยกว่าอาชีพอื่นในสายตาของบุคคลประเภทต่าง ๆ เพราะอาชีพครูมีรายได้น้อย จำเจน่าเบื่อหน่าย ไม่มีอิสระ ไม่มีความก้าวหน้าและไม่ค่อยได้รับการยกย่องในสังคมปัจจุบัน ซึ่งไม่เหมือนสมัยก่อนที่อาชีพครูมีเกียรติมาก โดยเฉพาะในชนบทประชาชนให้ความเคารพ ยกย่องนับถือและร่วมมือด้วยดี แต่ปัจจุบันนี้สิ่งดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงไปกับสภาพของสังคม ดังนั้นผู้ที่เข้าไปเรียนในวิทยาลัยครูปัจจุบันนี้จึงมีผู้ที่เต็มใจจะออกไปเป็น

ครูจริง ๆ และผู้ที่ไม่ตั้งใจจะออกไปเป็นครู ที่เข้าไปเรียนในวิทยาลัยครูอาจจะเป็นเพราะสอบเข้าที่อื่นไม่ได้หรือวิทยาลัยครูตั้งอยู่ใกล้กับภูมิลำเนาหรือถูกชักชวนโดยเพื่อนฝูง ดังนั้นเมื่อจบออกไปแล้วจึงไม่มีความเหมาะสมหรือไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพครู ดังที่ ชัยวัฒน์ ปัญจงศ์ และมาณี สมธิสัมพันธ์ (2521: 28) กล่าวว่า นักศึกษาที่เข้าไปเรียนครูสมัครเข้าเรียนโดยไม่ได้รับความสมัครใจ ถ้ามีโอกาสก็จะเปลี่ยนงานใหม่ และตรงกับ นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (2535: 5) กล่าวว่า ผู้เข้าไปเรียนครูไม่ได้รักอาชีพครูอย่างแท้จริง

จากการตั้งสมมติฐานข้อนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมของวิลเลียม ดับพลิว ริดเดอร์ (อ้างใน สุรพล กาญจนะจิตตรา, 2534: 29) ที่ว่า การตัดสินใจและการกระทำของบุคคลขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง ไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเพียงอย่างเดียว และทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (1954) ที่ว่า มนุษย์มีความต้องการปัจจัยขั้นพื้นฐานซึ่งเรียงจากน้อยไปหามาก และก็จะถูกผลักดันไปสู่ขั้นต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง โดยผู้วิจัยได้นำเอาทฤษฎีทั้งสองมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาเพียงกำหนดปัจจัยหรือองค์ประกอบเพียงบางตัวเท่านั้นมาเป็นปัจจัยให้นักศึกษาเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู

จากสมมติฐานข้อนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าความผิดพลาดเกิดจากการวัดตัวแปร เพราะการวัดตัวแปรที่เกี่ยวกับทัศนคติเป็นสิ่งที่วัดได้ยาก เนื่องจากผู้ตอบมักจะให้ข้อมูลที่ไม่น่าเป็นไปตามความจริง และอีกอย่างจำกัดข้อมูลให้ผู้ตอบมีน้อยเกินไป สรุปแล้วการวัดทัศนคติของมนุษย์เป็นสิ่งที่ทำได้ยากมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย